

Beynəlxalq həmrəylik platforması

Qlobal Cənubun güclü səsinə çevrilən Azərbaycan
116 ölkənin nüfuzlu qeyri-hökumət təşkilatlarını bir araya gətirib

Cənubi Qafqazın lider ölkəsi kimi Azərbaycan bu gün regionda həm əhəmiyyətli tərəfdaş, həm də birləşdirici güc kimi qəbul olunur. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi xarici siyasət Azərbaycanı qlobal həmrəylik, əməkdaşlıq ünvanına çevirib. Dünən paytaxtımız Bakıda reallaşan tarixi hadisə bunu bir daha təsdiqləyən reallıq oldu.

Dünya əhalisinin təxminən 80 faizini əhatə edən 116 ölkədən nüfuzlu qeyri-hökumət təşkilatlarının rəhbərləri və vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən beynəlxalq forumda Qlobal Cənub QHT Platforması təsis olundu. "Həmrəy fəaliyyət: yeni və ədalətli dünya üçün Qlobal Cənub QHT-lərinin gücləndirilməsi" adlı forumda çox mühüm məsələlər müzakirə edildi.

Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyətinin həyatında yeni başlanğıc

Qeyd edək ki, bu nəhəng tədbir Asiya, Afrika, Latin Amerikası, Okeaniya bölgələrini - dünya ölkələrinin üçdəiki hissəsini əhatə edən Qlobal Cənubun vətəndaş cəmiyyətinin həyatında əlamətdar hadisəsi hesab olunur. Platformanın yaradılması təşəbbüsü ilə 2024-cü ilin noyabrında - COP29 çərçivəsində Azərbaycan Milli QHT Forumu çıxış edib. Təşəbbüs qısa müddətdə beynəlxalq rezonans doğurub. Nəticədə COP29 QHT Koalisiyası Azərbaycan Milli QHT Forumu qarşısında bu platformasının təsisatlandırılmasına dair məsələ qaldırıb. Azərbaycan QHT-lərinin təşəbbüsü ilk dəfə dünya miqyasında belə bir qlobal dəstək qazanıb.

Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə yeni və ədalətli dünya nizamı üçün gərgin fəa-

liyyəti, irəli sürdüyü mühüm təşəbbüslər, COP29 zamanı "Bakı dönüşü"nin əldə olunması Qlobal Cənubda ölkəmizə böyük rəğbət yaradıb. Bu tədbir Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyətinin həyatında yeni başlanğıc kimi qiymətləndirilir.

Qlobal Cənub QHT Platformasının Bakıda formalaşması Azərbaycanın Qlobal Şimal və Qlobal Cənub arasında uğurlu vasitəçi, körpü olmasının növbəti təzahürüdür.

Bu platforma sözügedən strateji coğrafiyada ölkələrin üzləşdikləri problemlərin beynəlxalq səviyyədə eşidilməsinə güclü dəstək verməyi, BMT daxil olmaqla, beynəlxalq təşkilatlarda vahid mövqedən çıxış etməyi, qlobal koordinasiyanı aparmağı nəzərdə tutur. Bu, ölkələrin üzləşdiyi ədalətsizliyə - yoxsulluq, iqlim dəyişmələrinin fəsadları, müstəmləkəçilik keçmişi, rəqəmsal uçurum, ticarət bərabərsizliyi və digər məsələlərə qarşı birgə söylərlə mübarizə aparma platformasıdır.

Azərbaycan Qlobal Cənub ilə Qlobal Şimal arasında körpü rolunu üzərinə götürüb

Prezident İlham Əliyevin forum iştirakçılarına göndərdiyi məktubda qeyd edildiyi kimi, 2025-ci ilin aprel ayının 28-i təqvim günü Qlobal Cənubun həyatında vacib gün kimi tarixə yazıldı. 116 ölkənin nüfuzlu qeyri-hökumət təşkilatlarının, vətəndaş cəmiyyəti təmsilçilərinin iştirakı ilə ilk dəfə təsis edilən Qlobal Cənub

QHT Platforması ilə xalqlarımızın səsinin eşidilməsinə, mövqelərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasına, onların haqlarının qorunmasına və hüquqlarının təmin edilməsi işinə böyük töhfə verəcək.

Dövlət başçısı bir daha xatırladı ki, keçən ilin noyabrında Bakıda COP29 çərçivəsində Qoşulmama Hərəkatı ölkələrinin QHT-lərinin Cənub-Cənub əməkdaşlığı üzrə baş tutan beynəlxalq konfransı zamanı Azərbaycan Milli QHT Forumu Qlobal Cənub QHT Platformasının yaradılması barədə təşəbbüsü güclü dəstək qazanıb. Bununla əlaqədar 140-a yaxın ölkədən 1000 nəfərdən çox QHT təmsilçisi və ictimai fəal birgə bəyanat imzalayıb. 100-dən çox ölkədən 500-ə yaxın QHT-nin birləşdiyi COP29 QHT Koalisiyasının sonrakı dövrdə Qlobal Cənub QHT Platformasının təsisatlanması məqsədilə təşəbbüs qrupuna çevrilməsi birgə, koordinasiyalı fəaliyyətə ehtiyacı aydın nümayiş etdirib: "Şəxəsləndirilmiş xarici siyasət yürüdən Azərbaycan 120 ölkəni birləşdirən Qoşulmama Hərəkatına 2019-2023-cü illərdə sədrlik edərək, inkişaf etməkdə olan

ölkələrin maraqlarını qətiyyətlə müdafiə etmiş, mühüm qlobal təşəbbüslərlə çıxış etmişdir. Bu dövr ərzində tərəfimizdən fərqli iqtisadi durumda olan üzv dövlətlərə, o cümlədən COVID-19 zamanı 80-dən artıq ölkəyə humanitar və maliyyə yardımları göstərilmiş, Qoşulmama Hərəkatının təsisatlanması istiqamətində mühüm addımlar atılmışdır".

Prezidentin forum iştirakçılarına məktubunda həmçinin bildirilir ki, Qlobal Cənubun güclü səsinə çevrilən Azərbaycan bu platformanın məhz Bakıda təsis olunmasını Qoşulmama Hərəkatına və COP29-a sədrlik dövrlərində fəaliyyətinə verilən yüksək qiymət kimi qəbul edir. Azərbaycan fəal diplomatiya vasitəsilə Qlobal Şimal və Qlobal Cənub arasında mövqe fərqliliklərini aradan qaldırmaq, daha inklüziv və effektiv dialoqu inkişaf etdirmək üçün bu gün də əzmlə çalışır. Lakin bu prosesdə uğura nail olmaq yolunda ən böyük maneə Qlobal Cənub və Qlobal Şimal arasında illər ərzində formalaşmış etimadsızlıqdır. Azərbaycan bu disbalansı aradan qaldırmaq məqsədilə Qlobal Cənub ilə Qlobal Şimal

arasında körpü rolunu öz üzərinə götürərək etimad quruculuğu işinə yeni töhfələr vermək əzmindədir.

Bir sözlə, əminliklə deyə bilərik ki, yeni yaradılan Qlobal Cənub QHT Forumu əməkdaşlığın gücləndirilməsinə töhfə verəcək. Platforma regional və qlobal çətinlikləri təşəbbüslərlə həll etməyə yönələcək.

Qeyd edək ki, iki gün davam edəcək "Həmrəy fəaliyyət: yeni və ədalətli dünya üçün Qlobal Cənub QHT-lərinin gücləndirilməsi" adlı beynəlxalq konfransda dünyanın aparıcı QHT-lərindən nümayəndələr çıxış edəcək, qlobal diskussiyalar təşkil olunacaq, 70 il əvvəl İndoneziyada qəbul edilmiş tarixi "Bandunq prinsipləri"nin əhəmiyyəti vurğulanacaq. Bu prinsiplər dövlətlərin daxili işlərinə qarışmanı rədd edir, dinc, ədalətli dünya nizamının yaradılmasını, ölkələrin suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə hörmət bəslənilməsinə, xalqların bərabərliyinin təmin olunmasını təşviq edir, qarşılıqlı maraq və əməkdaşlığın, iqtisadi rifahın gücləndirilməsi üçün səfərbərliyə çağırır.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"